

Journal departemental de Varna

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА ВАРНЕНСКАТА ОКРЖЖНА ПОСТОЯННА КОМИСИЯ

Год. абонаментъ: за общини 200 лева
за учил. н-ва 100

ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО
— Телефони: № № 28 и 502 —

Такси: за обявления на кв. см. 1 в.

Зл. Ив. Джартовъ

Пречки и грижи, за да плодоносятъ нарастналитъ овощни дървета

Общо: Преди всичко, за безплодието на овощнитъ дървета може да се каже следното: безплодие е не само случая, когато дърветата никакъ не плодоносятъ, ами и всички ония случаи, щомъ не се рентиратъ съ плодоноса си. За да бжде доходно, овощното дърво е въ пълна зависимостъ отъ климатическитъ и почвенитъ условия или друго-яче казано, живота и плодоноса на всъки отдѣленъ видъ и сортъ овощно дърво сж въ зависимостъ отъ състава, дълбочината и влагата въ почвата отъ една страна, а отъ друга — отъ мѣстоположението, мѣстоизложението, въздуха, топлината и свѣтлината. Ето защо, когато известно дърво е поставено на съответно мѣсто на развитието му и когато то се отглежда умѣло и грижливо, отъ него се получаватъ твърде задоволителни чисти приходи. Това е затова, защото дървото се развива до свойствената на вида и сорта му форма и голѣмина, поради което то почва изобилно да плодоноси, но следъ известное време, както растежа, така и плодоноса постепенно намалятъ, докато най-после се пресече растителниятъ му животъ. Такова дърво обаче, напълно изиграва ролята си. Когато нѣкое дърво не плодоноси, това значи, че то расте слабо, извънредно буйно или, въобще, расте при неблагоприятни за вида и сорта му окржающа го условия. Климата, болеститъ и неприятелитъ по овощнитъ дървета указватъ сжщо голѣмо влияние върху плодоноса имъ. Ето защо, на дадено мѣсто трѣбва да се насаждатъ само ония видове и сортове овощни дървета, които съ успѣхъ биха се развивали и главно ония сортове, които сж устойчиви противъ болеститъ и неприятелитъ. Пречки за безплодието на овощнитъ дървета има много и могатъ да се откриватъ и отстраняватъ отъ всъки начинающъ овощаръ, стига да има желание за това. Тукъ азъ ще посоча по-главнитъ пречки противъ плодоноса на овощнитъ

дървета, като ще посоча и добри средства за отстраняването имъ:

1) Гжста корона.

Който е проследилъ, забелязалъ е, че плодоветъ се задържатъ само ония клонки, които се нагрѣватъ отъ слънцето. Следователно, въ вътрешността на гжстото разклонение, трѣбва да се проредява чрезъ гладко изрѣзване до основанието на нѣкои гжсти, преплетени, сухи и заболѣли клонки и клоне, за да не пречатъ на другитъ и задушватъ короната на овощното дърво. Проредяването се извършва ежегодно и отъ обученъ човѣкъ, защото така не се причиняватъ голѣми и много рани на дървото и защото такъвъ знае какъ и кои клонки и клоне да изрѣзва. Когато се причинятъ голѣми рани, тѣ трѣбва да се дезинфекциретъ съ 10% карболинеумовъ разтворъ и да се замазватъ и съ овощенъ мехлемъ, за когото по-после ще пишемъ какъ и отъ какво се прави. Изхождайки отъ стопански, технически и здравословни съображения, проредяването се предприема ежегодно презъ зимата, защото тогава нѣма полска работа и самото дърво се намира въ заспало състояние, та по-лесно понася ранитъ. Едновременно съ проредяването трѣбва да се унищожаватъ и разнитъ вредителни насѣкоми, като яйца, какавиди, гжсенични гнѣзда и др. По ежегодно проредяющитъ се корони освенъ че не се причиняватъ голѣми и много рани, но и работата съ самото проредяване върви бързо. За забелязване е, че дърветата, чийто корони се проредяватъ редовно презъ всѣка зима, плодоносятъ по-хубави и по-едри плодове.

2) Гжсенични гнѣзда.

Гжсенични гнѣзда на златозодната, бѣлата овощна и др. пеперуди се забелезватъ на първата по високитъ вървохе на овощнитъ дървета, които отъ далеко се бѣлятъ, а на втората—по низкитъ му части,

но следъ падане на листата. Затова, гжсеничнитъ гнѣзда става съ помощта на гжсеничарската, която се поставя на тънакъ и лекъ прѣтъ съ вжже за удобно работене и която може да се купи отъ бюро „Сеячъ“ въ Варна.

Чл. ... отъ закона за „Засливане на земеделското производство и опазване на пол-

скитъ имоти“ задължава собственицитъ на овощни дървета и общинскитъ власти да употребяватъ разни средства и да се полагатъ грижи за унищожаването на гжсеничнитъ гнѣзда най-късно до 1 мартъ всѣка година. Неизпълнителитъ се наказватъ съ глоба до 2000 лв. Следва.

Дѣлъ свободна трибуна

ЗА ЧИТАЛИЩЕТО

Народното ни читалище се именува „Княгиня Евдокия“. Основано преди нѣколко години, то функционира и ме наглежда на редъ мисли, които искамъ да сподѣля съ любезния читателъ.

Читалищния въпросъ не е празенъ въпросъ. Читалищата сж играли и играятъ важна културно-просвѣтна роль въ българския животъ.

Читалищата сж насжщна нужда за селата. Тѣ идватъ да за пълнятъ една голѣма празнота въ духовния и културенъ животъ на селото. Тѣ удовлетворяватъ една насжщна нужда за духовна храна и културни придобивки.

Тѣ идватъ да замѣстятъ онова, което представляватъ за града театра, киното, общественицитъ зали и пр.

Народнитъ читалища сж трибуна, отъ гдето се насаждатъ здравни и хигиенични правила, познания по земедѣлие и пр., образование и наука за малограмотни и неуки. То най-после е мѣстото, гдето ще школуватъ селскитъ ни театрални, младитъ ни народни музиканти, артисти и поети.

Читалищата допринасятъ много за издигане културно-просвѣтния уровень на нашия народъ; тѣ даватъ голѣмъ тласкъ въ развоая му къмъ култура и прогресъ.

Въ село ние наблюдаваме хората, седѣнкитъ, коледуване и други обряди—духовни нрави на нашия селянинъ. Макаръ и въ такава форма, но ние ги виждаме да се проявяватъ въ тѣзи игри и празненства.

Ние ги виждаме да се проявяватъ още и въ кръчмата. Да,

въ кръчмата и виното намиратъ най-после удовлетворение тѣзи чувства на общественостъ на игри и развлечения.

Ето защото и дѣлото на въздържателитъ ще бжде напразно, докле не се увеличатъ ония културни фактори, които да измѣстятъ онова, що дава кръчмата.

Храмътъ Божий, читалището, театра, вечернитъ четения, вечеринки и утра, коледарскитъ и свѣтски хорове, кината и пр., ето духовнитъ и културни храмове, които ще затъмнятъ славата на стария и прогнилъ отъ вѣковетъ храмъ на Бахуса — кръчмата.

Голѣмъ дѣлъ въ тази област се пада и на театра. Защото театра, съ своитъ представления е единъ могъщъ възпитателенъ факторъ. Театра, който идеализира живота и ни представя само красивитъ и хубави страни отъ него буди у насъ чувства на любовъ къмъ красивото и хубавото, къмъ благородното и доброто. Ето защото театра на село трѣбва да се поощрява.

Труженици въ това широко поле ние виждаме само народния учителъ и селския интелегентъ. Но селскитъ интелегенти бѣгатъ отъ село, въ града, по лекъ животъ и веселия, а народния учителъ, самъ, напѣва слаби сили.

Селския интелегентъ трѣбва да се задържи въ село. Защото всички чакаме, цѣлъ народъ чака младитъ му синове да издигнатъ високофакела на просвѣтата, да прокаратъ първитъ бразди на тѣй желаното модерно земедѣлие и модерно земедѣлско стопанство.

Селскитѣ интеллигенти трѣбва да платятъ своята дань къмъ своя родъ и дѣди, къмъ отрудения български селякъ.

А народниятъ учителъ? Той дава, той раздава непрекъснато и съ пълни шепи ценности отъ своята душевна съкровищница, цѣла зима, по вечерни училища и читалища, въ сказки и събрания. И ако той нѣма възможностъ да запълва своитѣ душевни съкровища, той ще заглъхне и ще престане да бѣде възпитателъ.

Его защо на учителя трѣбва да се запази намаленото пажтуване. Учителътъ трѣбва да ходи по често на Шипка и Рилския манастиръ, на тоя български Ерусалимъ. Учителътъ трѣбва да бѣде въ контактъ съ културата и просвѣтения животъ. Народниятъ театръ, художественитѣ изложби и музикалнитѣ тържества трѣбва да му бждатъ достъпни.

Така той ще бѣде наистина народенъ учителъ и ще бѣде по полезенъ синъ на своята Родина.

Читалището може да допринесе нѣщо и за културно стопанското строителство на селото.

Отъ редъ години въ нашето село се разисква въпроса за постройка на черква. Благодарение селската несговорчивостъ и разни други амбиции, постройката все се отлага. Интересни нрави и амбиции: единъ селски първенецъ иска църквата да бѣде въ неговата махала, а друга въ тѣхната, и така всичко стои и чака творческа личностъ, която да внесе сговоръ и даде начало. Защото всички горещо желаятъ храмътъ да се построи, и всички сж готови да помагатъ, но като чели никой нѣма сили ни авторитетъ да внесе помирение и да поведе.

Но нѣкой ще каже, где е народниятъ учителъ? Учителътъ и тукъ е на работа. Той може да получи упрѣци, че е лошъ домакинъ, че малко се грижи за семейство и домъ, но той е всѣкога готовъ да се отзове, ма-

каръ и съ сетни сили, на по-вика за културна и обществена работа. Той е основалъ при читалището културно-стопански комитетъ, който ще се грижи за строителнитѣ въпроси. Въ този стопански комитетъ се координиратъ усилията и на кметъ и учителъ, и на селски първенецъ и беднякъ. И ние виждаме какъ при единъ такъвъ сговоръ и взаимно сътрудничество ще се разрешатъ въпроситѣ относно строежътъ на църквата, пѣкъ и на други такива, като постройката на читалищна сграда, на селски чешми и пр.

Читалището има да допринесе нѣщо и за националното възпитание. То трѣбва да изнесе, забравенитѣ и покрити съ прахътъ на времето народни ценности. То ще се преобърне въ храмъ на националнитѣ добродетели. Въ него младата генерация ще черпи вдъхновение и патриотизъмъ; тамъ ще се кръщава въ вѣра и любовъ къмъ родъ и Родина. Тамъ ще се калява и култивира вѣрата въ жизнеспособността и героизма на нашето племе. Защото само въ едно такова възпитание ще се възвърне вѣрата у българина, ще се разгонятъ апатията. Нека българския интеллигентъ работи за възраждането на нацията. Народната вѣра, вѣрата въ националнитѣ идеали трѣбва да закрепне. И нека тя се издигне на оная висота, на която бѣ презъ Съединението—1885 год., Балканската война и пр.

Защото народъ, който вѣрва въ силитѣ си и идеализира своитѣ герои, народъ родилъ великани като Симеона и Крума; преживѣлъ запуснението и тъмата на петъ вѣковно рабство, и създавъ изъ своитѣ недра светци като Паисия и бурнитѣ сърдца на Ботевъ, Левски и Караджата—народъ, миналъ презъ огънь и мечъ и пакъ не забравилъ свой родъ и языкъ, такъвъ народъ не загива.

П. Недевъ
у-ль въ с. Петре.

Дѣлъ стопански

Нашето птицевѣдство

Предпазване птицитѣ отъ болести.

Домашнитѣ птици сж изложени всѣки моментъ на множество болести, които бързо се разпространяватъ и трудно ограничаватъ. Ето защо по е лесно и ефикасно да предпазимъ птицитѣ отъ болести. отколкото да ги лѣкуваме. Всѣки птицевѣдъ трѣбва да знае предпазнитѣ мѣрки, които тукъ ще изложимъ накратко. Болеститѣ най-лесно се пренасятъ отъ новокупени птици, птици, ходили на изложба и разнитѣ посетители на птицевѣдния дворъ, които могатъ да пренесатъ болестта чрезъ обущата си. Затова, такива птици, дошли отъ вънъ, не бива да поставяме при кокошкитѣ, а да ги държимъ отдѣлно отъ 2—4 седмици, докогато може да се прояви болестта.

Чуждитѣ посетители на стопан-

ството трѣбва да си изтриватъ обущата на стѣргалка или човалъ, напоенъ съ креолновъ разтворъ. Когато се разболѣе нѣкоя птица, по добре е да се убие, защото да се укаже болестта заразителна, която още преди да се узнае, ще зарази и останалитѣ птици. Особено при болеститѣ холера, чума и туберкулоза, всѣко цѣрене е безъ полза и болнитѣ птици трѣбва непременно да убиемъ и изгоримъ, или закопаемъ дълбоко въ земята. При появата на болестта въ курника изваждатъ се отъ него здравитѣ птици (но не и обратно) и курникътъ дезинфекцираме основно, като се измие съ врѣла вода и после полѣе съ креолиновъ разтворъ (2 и половина на сто). Курникитѣ отъ птицитѣ трѣбва редовно да се събиратъ и изгарятъ. Всички прибори за храни и вода,

да се измиятъ и дезинфекциратъ. Употрѣблението на калиевъ перманганатъ въ водата ограничаватъ разпространението на заразата чрезъ вода. Отъ него се взима разтворъ една трета чаена лъжичка въ четири кила вода. Действува сжщо добре по половинъ лъжичка английска солъ за възрастнитѣ кокошки, поставена въ мека храна.

Сп. Шумковъ

Облагодорявайте дивачкитѣ.

По полето, по ниви, ливади, лозя и градини, по междитѣ се намиратъ съ хиляди дивни овошни дървета: киселици, круши, джанки и др. На селския стопанинъ нѣма да струва много трудъ и средства да облагодороди тия дивачки, за да му даватъ хубави вкусни плодове. За тази работа се иска само желание. Добре е да се направи това, за да се остави на поколенията единъ добъръ примѣръ.

Градински метли.

Градинската метла е най-невзискателно растение; тя расте като буренъ навсѣкжде между културнитѣ растения. Като се разсади на краищата на парцелитѣ, по сину

ритъ въ зеленчуковитѣ градини, или между редовѣтъ на другитѣ растения, тя дава една хубава симетрична гледка. Градинската метла е най-пригодната за правенето на метли за метене въ оборитѣ, въ двора, на харманя и пр. Като материалъ—храстъ за завиването на бубитѣ—тя държи първо мѣсто. Всѣка селска къща, за да задоволи нуждата си отъ материалъ за метли и храстъ за завиване на бубитѣ, трѣбва да има всѣка година между другитѣ култури посадени и градински метли. Когато метлитѣ заерѣятъ и клонкитѣ почватъ да жълтѣятъ, тѣ се искубватъ и се свързватъ на снопчета и поставятъ на стрѣхата да изсъхнатъ. Отъ изсъхналитѣ метли се взема семе за посевъ, а другото се оронва и изхвърля като непотрѣбно. Презъ зѣмата, когато нѣма полска работа, стопанина си навързва нѣколко метли, малки и голѣми, за различни нужди, а другата частъ остава за храстъ на бубитѣ. Единъ пѣтъ употребениѣ метли за храсти на бубитѣ, трѣбва да се употребяватъ за правене на метли, а втори пѣтъ да не се употребяватъ за храсти на бубитѣ.

ХРОНИКА

Варнен. окр. съветъ, откритъ на 11 приключи сложенитѣ на разглеждане въпроси, гласува и прие общия бюджетъ на окръга и тия на помощнитѣ му институти, като: аптечния складъ, окр. стопанство „Св. Константинъ“, водоснабдителното бюро; плано-сметачното бюро, архитектурното бюро и благополучно приключи заседанията си на 5 т. го. Деятелността на окр. съветъ въ 22 заседания е проявена въ обширни дебати по всички сложени за разрешение въпроси, приключени въ 205 решения, групирани въ 22 протоколи.

Млади български земледѣлци въ Германия. Директорътъ на института за сближение на странитѣ отъ централна Европа въ Дрезденъ е отправилъ до нашето М-во на земледѣлието едно писмо, съ което предлага гостоприемство на български младежи въ образцови земедѣлски стопанства, където могатъ да прекаратъ 12—18 месеца на практика въ Германия. Младежитѣ ще бждатъ приети безъ всѣкакви такси и при безплатна храна и квартира.

ИЗВЛЕЧЕНИЕ отъ год. отчетъ на читалището „Царъ Борисъ III“ с Ясж-тепе, Провадийско

За дейността му отъ 1 януари 1929 г. до 21 декември с г.

1. Хроника.

Читалището е основано на 6 ноември 1927 г. по инициативата на учителското тѣло въ селото и група по събудени младежи отъ сжщото.

Презъ тая отчетна година читалището ни бѣ оземлено съ 50 декара земя по закона за Т. З. С.

2. Членове.

Презъ тая отчетна година читалището има записани 100 членове, отъ които 45 сж напълно отчетени и 55 неотчетени напълно.

3. Културно-просвѣтна дейностъ. Читалището макаръ и поставено

въ тежко финансово положение отъ една страна и имаше да се справя съ редица трудности, коренящи се въ бита, характера и нравитѣ на селската ни младежъ, все пакъ можа да изиграе своята просвѣтна роля до толкова, до колкото позволяваха условията и действителността въ срединѣ се работи. Държани сж сказки отъ директора на прогимназията П. Атанасовъ на теми: 1) необходимостта за читалището въ селото ни и предстоящата му дейностъ 2) пречки спъващи правилното развитие на читалището днесъ. 3) какви личности трѣбва да се подбиратъ за управителни тѣла на читалището. Дадени сж две театрални представления: „Евреитѣ въ сѣдилището“ и „Многобѣбривия бръснарь“ съ участието на младежи отъ селото, подъ ръководството на директора прогимназията П. Атанасовъ; сжщитѣ се представиха и въ едно съседно село.

Устроени сж вечерни курсове за подпомагане самосъобразованието на младежта.

4. Библиотека.

Читалището ни разполага съ 125 тома книги, отъ които 65 сж подарени отъ Негово Величество Царя, а останалитѣ 60 тома сж подарени отъ читалищни членове и купени. Изгубени книги има 2, а извадени изъ употреба 1.

Презъ отчетното време сж раздадени за домашно четене отъ 80 книги, а броя на четцитѣ е около 55 души, заедно съ читалищнитѣ членове.

5. Читалня.

Читалнята е винаги отворена и получаванитѣ отъ нея списания и вестници сж винаги на разположение на желающитѣ да четатъ.

Презъ отчетното време сж получавани 3 вестници и 3 списания. Читалнята се посещава презъ повечето време отъ годината и отъ доста жители на селото.

6. Имоти (недвижими).

Читалището има 70 дек. ниви, отъ които 50 дек. сж дадени по силата на закона за Т. З. С. и 20

дек. от общинския съвет по искане на читалищната управа.

7 Читалищна каса.

П р и х о д и

1. Отъ членски вносъ	880 лв.
2. Предстал. и забави	530 "
3. 5% отъ приход отъ учил ноти	3600 "
4. Разни	421 "
Всичко приходъ	5434 лв.

Р а з х о д ъ

1. За наемъ на чит. пом.	1000 лв.
2. За книги спис вестн.	585 "
3. Разни други разходи	256 "
4. Фондъ постр. читал.	1080 "
Всичко разходи	2921 лв.

Приходъ 5431 лв. Разходъ 2921 лв. Наличностъ 2510 лв.

8. Фондъ постройка читалище. За тоя фондъ има внесени всичко 1680 лв.

9. Предстояща дейностъ на читалището (мърки и пречки за осъществяването ѝ).

Читалището като единственъ институтъ въ селото, които цели културното издигане на широкитъ народни маси има да изиграе голъма роля за бъдещето добруване на селитѣ. То трѣбва да стане срѣдище, около което да се сплоти всичко будно въ селото; то трѣбва да стане втора школа за образование и възпитание на селската младежъ, следъ като тя напусне прага на народното училище и работейки настойчиво въ това направление и съ твърда вѣра въ бъдещето, мо-

же би ще дойде день когато то (читалището) ще бжде мѣсто, където съ радостъ ще се стича към уютната му обстановка отруденото селско население, за да си отдъхне отъ дълничния трудъ, да почерпи духовна храна и се наслади отъ придобивкитѣ на науката, тъй както е сега въ много други страни, макаръ и тия огнища да съществуватъ подъ друга форма.

Обаче има редъ пречки, спъващи развитието на читалищното дѣло въ село, по важни между които сж: картоиграчеството, кръчмитѣ, слабата грамотностъ на населението и редица още други коренящи се въ бита, характера на населението отъ една страна и въ културно-просвѣтно и обществено развитие на народа ни, отъ др. което не му е тукъ мѣстото да разглеждаме.

Впрочемъ, нека това не ни стрѣска; всѣко нѣщо достига своето съвършенство следъ дълъгъ пѣтъ на борби и перипетии, читалищното дѣло по аналогия ще следва тоя великъ общественъ принципъ.

Трѣбва само дейци, които съ твърда воля и упоритостъ да превъзможатъ всички трудности и докаратъ това свѣтло дѣло до неговото съвършенство и така се подготви, почвата за по добри бъднини на народа ни.

Напредъ къмъ читалището!

Председателъ: П. Атанасовъ

Секретаръ: не се чете

Земледѣлски бюлетинъ за състоянието на времето, посѣвитѣ, добитѣка, хода на стопанскитѣ работи и за ценитѣ на земледѣлскитѣ произведения и пр презъ м февруари 1930 г. въ Варнен. околия.

Времето презъ месецъ бѣше промѣнливо. студено съ малко слънчови дни. Къмъ края на месеца особено застуди и на два пѣти паднаха валежи въ видъ на снѣгъ, по образуваната малка покривка въ продължене на 48 часа се почти стопи.

Валежи имаше на 1. II — 0.3 л. на кв. м; 4. II — 1 л.; 8. II — 1.4 л.; 9. II — 0.9 л.; 10. II — 0.2 л.; 20. II — 0.2 л. и на 22. II — 0.2 л. на квадратен метръ, или всичко презъ месеца 4.2 л. на кв. м.

Презъ месеца времето позволяваше да се извършватъ стопански работи, а именно: извозване торъ на нивитѣ, подготовка на почвата за пролѣтници, продължаване сеидбата на ечимика и овеса. Сжщо продължаваше по подготовката на мѣста за овощни градини, реголване на нови мѣста за америкаски лозя и за черничеви насаждения.

Състоянието на отдѣлнитѣ отрасли е както следва:

Земледѣлие: Зимнитѣ посѣви изобщо сж много добри. Прозимуваха добре. Понижалия презъ есента фий и овесъ въ зимницитѣ, поради застудяването къмъ края на месеца фия напълно се унищожи.

Поради слабитѣ валежи презъ зимния сезонъ влагата въ почвата е малка и изобщо недостатъчна да гарантира зимнитѣ посѣви.

Скотовѣдство Състоянието на едни и дребния добитѣкъ изобщо е добро. Дребния добитѣкъ не е подхранванъ и редовно е изкарванъ на паша. Фуражъ има достатъчно за изхранването му.

Носливостта на кокошкитѣ поради хубавото време презъ месеца е чувствително увеличена, особено тѣ въ модернитѣ курници.

Овощнитѣ, черничевитѣ градини и лозята сж въ добро състояние. Пчелитѣ сж слаби и иматъ нужда вече отъ подхранване.

Ценитѣ на земледѣлскитѣ произведения сж както следва:

Пшеница 540—565 лв., ржжъ 370—400 лв., царевича 260—283 лв., ечимикъ 575—325 лв., овесъ 256—270 лв., фий 420—525 лв., слънчогледъ 580—600 лв. стотѣхъ килограми.

Говеждо месо 27—30 лв. кгр., свинско месо 35—43 лв. кгр.; свинска масъ 45—50 лв. кгр. яйца 1—1.60 лв. парчето.

Ябълки 18—25 лв. кгр.

Директоръ на катедрата:

П. Поповъ

Варненски археологич музей.

Постъпления презъ м февруарий. Отъ Варна. Ив. Христовъ—бронзова монета Одессосъ, Хр. Мирски—фотографическа снимка на първитѣ чиповници при полицейското управление въ Варна следъ освобождението и друга — на първото българско министерство, Д вото „Варненски коренякъ“ — фотографическа снимка на членовѣтъ презъ 1928 г. по случай патронния праз-

Състоянието на земледѣлието въ окръга презъ 1929 г.

Варненския окр. съветъ заседава редовно отъ 1 II т. г. Единъ следъ другъ сепециалиститѣ по разнитѣ отрасли на стопанствата се явяватъ предъ него и даватъ отчетъ за извършеното отъ тѣхъ презъ отчетната 1929 г. Така, първи даде доклада си директора на земледѣлската катедра г. П. Поповъ и за състоянието на земледѣлието и отраслитѣ му въ окръга, отъ който извличаме следното:

По рано се е смѣтало, че поминѣка на земледѣлца зависи изключително отъ обработването на житнитѣ храни, обаче напоследъкъ се съзна че еднакво важни за селския поминѣкъ сж и скотовѣдството, овощарството, бубарството и др. Вследствие незапомнения студъ зимнитѣ посѣви бѣха компрометирани отъ 25 до 100%, ето защо голъма частъ отъ стопанитѣ бѣха подпомогнати съ храна и сѣме за посѣвъ, като Окр. пост. комисия въ съгласие съ Б. З. Б. спомогна да се раздаде за окръга 266 вагона жито. Въпрѣки това земледѣлието все повече се подобрява, което обхваща: 1) Подметка на стърнищата, като сж подметнати въ окръга 130000 дек земя; 2) Дълбока оранъ — средство за запазване влагата върху площъ отъ 330000 декара; 3) Редова сеидба — предпочитана вече отъ земледѣлца, като така е засѣта площъ 26000 дек; 4) Триорене на семето за пречистването му отъ примѣси и плевели; 5) Обеззаразяване семето, което всѣки земледѣлецъ вече съзнателно прилага. Използува се вече земята за разнообразни култури. Все за подобренето на земледѣлието пласирани сж презъ годината 284 плуга, 572 брани, 248 култиватора; бетонирани торища вече има 220 броя. Скотовѣдство и овцевѣдството намалява и ще намалява съ намаляване селскитѣ мери. Общо скотовѣдството се поощрява и модернизира всячески, като сж открити 19 жребцови станции, доставени 18 баци, модерни свинарници има вече 38; поощриха се 150 обори и пр. Неимовѣрно е вече увеличенъ интереса къмъ птицевѣдството. Само катедрата е доставила за разплодъ 55 породисти пѣтли и 125 кокошки, а частно всички се надпреварятъ да подобряватъ кокошето си стада. Направено е много и за лозаро-овощарството, като се поощряватъ кооперативнитѣ производства. Обръща се внимание вече и на зеленичарството презъ зимата. Засадени сж до сега 580 дек. черничевы ливади; уредени сж 10 демонстративни бубарници за повдигане бубарството за коета има много добри условия въ окръга. Всички тия придобивки сж реализирани подъ ръководството на агрономитѣ, макаръ и малко на брой. Ето и окр. съветъ не е скѣпилъ и не ще скѣпи да дава помощта си, като има предъ видъ че тя има за цель повдигане благосъстоянието на Варненския край.

Санитарното състояние на окръга презъ 1929 год.

Околийскитѣ лѣкари и персонала имъ се издържатъ отъ държавата, а 12 участковни служби заемани отъ лѣкари и 17 заемани отъ фелдшери се издържатъ отъ постоянната комисия. За тази служба окръга харчи повече отъ 2 мил. лева.

Сегашната ориентировка на санитарната служба е къмъ предпазната медицина, вследствие на което лѣкаря е принуденъ постоянно да обикаля района си. Тая служба се завежда отъ държавнитѣ лѣкари. Окръга е повечето балканистъ съ промѣнливъ климатъ, вследствие на което има разнородни заболявания, лѣкуването на които е предоставено отъ закона за нар. здраве върху окръжнитѣ служители. Заболѣването на дихателнитѣ органи е 18% отъ общата заболѣваемостъ. Почвата, повечето черноземна съдържа много влага и съ своитѣ блата и мочури дава животъ на комаритѣ—разсадници на маларията—0% Селянинѣтъ обаче съзна вече значението на хигиенични жилища и вече се стреми къмъ строежъ на такива. Строятъ се модерни торища, дамове, кокошарници нуждници и др. Всички села се стремятъ и настойчиво работятъ за модерното водоснабдяване.

Училищата въ окръга сж повечето вече модерни, хигиенични. За насаждане у крехкитѣ детски души здравни навици, за ръководство имъ е даденъ и следния общъ планъ: 1) лична и обществена хигиена — въ що се състои тя; 2) заразни болести — естество, причини, предпазване, лѣкуване и пр; 3) остри заразни болести; 4) туберкулоза; малария, външни и вътрешни паразити; 5) значение на воднитѣ източници, пагубното влияние на алкохола; 6) средства и начини да останемъ здрави.

За борба съ остритѣ заразни болести окръга разполага съ 7 парни дезинфекционни машини и 31 прѣскачки. Отъ коремнъ тифъ сж констатирани 37 срещу 64 отъ мин. год.; отъ скарлатина — 138 срещу 80 отъ мин год. и дифтеритъ — 31 срещу 36. Презъ годината всички амбулатории сж прегледани 45,727 болни. Отъ всички заболѣвания първо мѣсто държатъ болеститѣ на дихателнитѣ органи — 8409—18% отъ общата заболѣваемостъ, второ мѣсто на храносмилателнитѣ органи — 5714—17% и трето — малария — 3075 — 7%. Туберкулозни е имало 810 случая — 17%, обаче тѣ постепенно се увеличаватъ, вследствие на което трѣбва да се взематъ на време сериозни мѣрки. А санитарумитѣ въ Троянъ и Искрецъ сж недостатъчни, затова за Варненско се налага за амбулаторията въ с. Арнауларъ да стане малка болничка за гръдоболи. Венерични заболявания има 32 случая—0.07%. За 9 месеца въ окръга е имало 6233 раждания и 3484 умирация. Срѣдната детска смъртностъ е 50%, като една трета отъ тѣхъ умиратъ отъ вродена слабостъ—отъ чревни разстройства и една трета — отъ други заболявания, а най-вече отъ алкохолизъмъ, срещу който трѣбва да се поведе енергична борба, като детскитѣ здравни съветателни станции ще изиграятъ въ този случай грамадна роль.

никъ, Ж. Николов — бронзова спойка и 2 бронз. монети Маркианополъ и Анхиало, П. П. Върбановъ — медна визант. монета, Д. Д. Бойчева — бронзова гривна, Д. Недева — бронзово медалионче, М. Ивановъ — икона околоръстъ съ седефъ и фрагментъ отъ седефенъ кръстъ, М. Велева — бронзова фигура, Ив. Георгиевъ — пишовъ и кама, Н. Перелинговъ — оригинално писмо отъ Ст. Стамболовъ до Б. Р. Комитетъ въ Букурещъ отъ 875 год., Гр. Поповъ — медна монета Маркианополъ, Г. Чизмаровъ — картина съставена отъ букви изобразяваща импер. Александра II, въ която е описана биографията му, Г. Стойчевъ — златна монета имп. Иоанъ Порфирородни и Георги Бекяровъ — бронзова монета имп. И. Цимисий. Р. Девня. Кр. Долапчиевъ — бронзова монета Маркианополъ. Кара-агачъ софуларъ. Ж. Константиновъ — мраморенъ фрагментъ релефъ на богиня съ чаша въ ръка. Аджемлеръ Д. Ивановъ — 9 медни визант. монети, Л. Петровъ — медна рим. монета, Кр. Кавалджиевъ — сжцо за визант. Девизлий. К. Михайловъ — меденъ кръстъ отъ IV в. Провадия. Ан. Райковъ — 2 франгменти съ надписи отъ тракийски конникъ. Дружеството изказва благодарностъ на дарителитъ.

На вниманието на секр-бирниците и пощенскитъ агенти по селата на Варнен. окръж.
Много частни и длъжностни лица, като: окръжни съветници, фелдшери, лѣкари, официални учреждения както амбулатории, читалища, кооперации и пр. се оплакватъ че не получаватъ редовно вестника, като редъ броеве имъ се губятъ. А вестникътъ е официално издание на Пост. комисия, дето се печататъ окръжни и разни официални писма и нареждания за изпълнение отъ учрежденията за които се отнася. Съ това се поражда една аномалия въ отношенията между редъ учреждения, които си служатъ чрезъ окръжния вестникъ. Отговорницитъ пъкъ за тая аномалия сж само селскитъ секр. бирници, понеже въ селата вестника редовно достига до общинитъ, като пощенски агенти, отдето вече се губятъ броеветъ, фактъ, че никой секр. бирникъ до сега не се е оплакалъ за това. Ето защо обръщаме вниманието на тия секр. бирници, които се знаятъ кои сж, да нареждатъ да се предава вестника редовно на адресантитъ, за да не поискаме официално наказание то имъ. Това е второ предложение. Редакцията.

Кооперация „Солидарност“, с. Николаевка
Варненско.

ВЕДОМОСТЪ

за загубитъ и печалбитъ на 31 декември 1929 г.

Загуби		Печалби	
Наименование на разхода	Сума	Наименование на прихода	Сума
Лихви на влоговетъ	30572	Лихви и глоби отъ заем.	31869
Лихви на кредит смѣтки	52354	Печал отъ кооп нива	12554
Повърнати лихви на заемитъ	67	Печал отъ вършачката	1656
Събрани лихви по заемитъ за следующата година	8781	Печ отъ об дост. (стоки)	45106 50
Заплата на персонала	31200	Печал отъ осиг марки	651
За наемъ на помещение	6256	Разни	12173
Делегатски	361	Дефицитъ (згуби)	248300 60
Канцеларски осветл. отопл.	3747		
За вестници, спис. и книги	430		
Погашен. електр мрежа	110045 54		
Печалба на наличн. стока	11737		
Погашение на сградитъ	573		
Погаш. на вършач. и тракт.	17800		
Погаш. на другитъ машини	508 80		
Погашение на остан. предм	1609 05		
Загуби отъ стоки	4492		
Загуби отъ електр. мрежа	14522 70		
Отъ изправл. на грѣшки	1263		
Признати фири на стоки	4232 40		
Разни	6600		
Погашение на дефицитъ	45168 61		
Всичко	352310 10	Всичко	352310 10

Председателъ: Ж. Стойковъ Касиеръ-дѣловодителъ: Г. П. Черневъ

Годишна равномѣтка

на 31 декември 1929 год.

Наименование на смѣткитъ	Оборотъ		Остатѣци	
	Да дава	Да зема	Активъ	Пасивъ
Каса	476796 09	467116 91	9679 18	
Заеми	387338	193502	193833	
Движими недвижими имоти	543295 77	130536 39	412754 38	
Общи доставки (стоки)	324332 23	240496 03	83836 20	
Дебитори (длъжници)	120545 81	93141 41	27404 40	
Дѣлове въ съюзи и централи	2100		2100	
Дѣловъ капиталъ		107400		107400
Членски вноски		40200		40200
Срочни влогове	45172	96020		50848
Безсрочни влогове	93592 71	360806 45		267213 74
Българ. земл бнака	10100	522835		512735
Смѣтка 1929 г.	13736	13736		
Смѣтка 1930 г.	5315	14324		9009
Разни пасиви	108897 38	99404 40	9492 98	
Печалби—загуби	359310 10	106409 50	248300 60	
Всичко	2483531 09	2483531 90	987405 74	987405 74

Председателъ: Ж. Стойковъ Касиеръ-дѣловодителъ: Г. П. Черневъ

ОБЯВЛЕНИЯ

Сантъкчийско училищно настоятелство.

Обявление № 2

с Сантъкчий, 25.II 1930 год.

На 31 день отъ публикуването на настоящето въ първоначалното училище ще се произведе търгъ за отдаване подъ наемъ: 1) 60 дек. земя въ м. „Задъ лозята“ за срокъ отъ петъ години. Първоначална оценка 100 лв. на декаръ годишно. 2) Училищно дворно мѣсто отъ 5 дек. за срокъ отъ петъ години. Първоначална оценка 50 лв. год. на дек. 3) 4 дек. мѣсто за нова керемидарница въ м. „До чешмата“ за срокъ отъ три години. Първон. оценка 100 лв. годишно. 4) Продава 2400 стари керемиди. Първоначална оценка 400 лв. хилядата

Залогъ за правоучастие 10%. Закона за Б. О. П. е задължителенъ. Разноскаитъ по търга сж за смѣтка на наемателитъ.

Отъ настоятелството

Белевско училищно настоятелство

Обявление № 28

с Белево, 25 февруари 1930 г.

На единадесетия день отъ публикуване настоящето въ Варнен. окр. вестникъ, 9 часа сутринта въ първоначалното училище с. Белево, ще се произведе публиченъ търгъ за продажба: 1) на училищнитъ върбови пррчки отъ училищната върбова гора мѣстн. „Батаклията“ съ първоначална цена 2000 лв. 2) училищни тухли на брой 21,318 съ първоначална цена 400 лв. хилядата.

Залогъ се иска 10%. Поемнитъ условия могатъ да се видятъ всѣки присжтственъ день въ канцеларията на първоначалното училище с. Белево. Гербъ и публикация сж за смѣтка на купувача.

Отъ настоятелството

Печатница „Войниковъ“ — Варна.

Варненски окръж. вестникъ

Съобщава се за знание, че съгласно решението на Варненската окръжна постоянна комисия, всѣко обявление, дадено за публикуване въ вестника, трѣбва обязательно да бжде придружено съ таксата за публикуването му, иначе не ще се печата, докато не се получи сумата. Таксата за обявления е 1 лв. на 1 кв. см. Тази мѣрка, въпрѣки желанието на Окръжната постоянна комисия, е продиктувана отъ неизправността въ задълженията си отъ обявления на много общини и учил. настоятелства, още отъ мин. година, съ което се спѣва правилния животъ на самия вестникъ.

Тѣй като обявленията въ вестника иматъ ширина 13 см. и на дълбочина — 2 реда заематъ 1 см., всѣки може да пресмѣтне квадратурата му така: ще преброи редоветъ на обявлението; половината на това число, умножи на 13, ще даде квадратурата, което е и таксата на обявлението. При това прибавятъ се и 2 лв. за обгербване на квитанцията и пощенския записъ. Примѣръ: обявление съ 19 реда ще има 10×13=130 кв. см. и ще струва 130 лв. еднократното му публикуване+2 лв.=132 лв.

Тѣй като вестника е за сега 10 дневенъ, желателно е, за избѣгване на недоразумения, датата на търга да не се фиксира, а да се постави въ зависимостъ отъ датата на вестника, т. е. на 11-я, или 31 я день отъ публикуването.

Отъ редакцията,